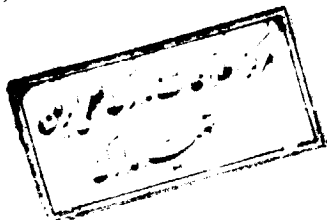

۱۳۷۵ / ۱۲ / ۲۰

دانشگاه شهید بهشتی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه جامعه‌شناسی

پایان نامه تحصیلی جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته پژوهش اجتماعی

استاد مشاور: دکتر محمد صادق مهدوی

استاد راهنما: دکتر فرامرز رفیع پور

جایگاه دین در نظام ارزشی جوانان

(دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه شهید بهشتی)

نگارش: حمیرا ندیمی

۱۳۷۷

۱۱۱۱۱۱۲

۲۴۳۴۲

تقدیم به مادر، اسطوره صبر و امید

و

تقدیم به همسر، که این پایان حاصل محبت‌های بیدریغ اوست.

۲۴۳۴۲

فهرست کلی مطالب

● پیشگفتار

۱	فصل اول: مقدمه
۳	فصل دوم: چارچوب نظری
۳۲	فصل سوم: روش تحقیق
۴۵	فصل چهارم: نتایج (یافته‌های) تحقیق
۹۷	فصل پنجم: خلاصه و نتیجه‌گیری
۱۰۷	● فهرست منابع

فهرست جزئی مطالب

● پیشگفتار

۱	فصل اول: مقدمه
	۱-۱- اهمیت موضوع
۲	۱-۲- هدف
۳	فصل دوم: چارچوب نظری
۳	۲-۱- ارزش
۳	۲-۱-۱- تعریف
۳	۲-۱-۲- ارزش اجتماعی
۴	۲-۱-۳- ابعاد:
۴	۲-۱-۴- نظام ارزشی
۵	۲-۱-۵- طبقه‌بندی ارزشها
۸	۲-۱-۶- پیدایش ارزشها و عوامل مؤثر
۹	● اولویت‌های ارزشی
۱۰	۲-۱-۷- کارکرد ارزشها
۱۳	۲-۱-۸- اولویت‌های ارزشی و تعهد دینی
۱۴	۲-۱-۹- تغییر ارزشی
۱۵	۲-۲- گرایش
۱۵	۲-۲-۱- تعریف
۱۶	۲-۲-۲- ابعاد
۱۷	۲-۲-۳- پیدایش گرایش (عوامل مؤثر)
۱۹	۲-۲-۴- کارکرد گرایش
۲۰	۲-۳- دین
۲۰	۲-۳-۱- تعریف
۲۳	۲-۳-۲- ابعاد دین
۲۵	۲-۳-۳- کارکردهای دین
۲۸	۲-۳-۴- پیدایش دین (عوامل مؤثر)
۲۸	۲-۳-۵- تغییر ارزشهای دینی

۳۲	فصل سوم: روش تحقیق
۳۲	۳-۱- معرفی و نحوه سنجش متغیرها
۳۲	۳-۱-۱- عوامل مؤثر بر گرایش به دین و نحوه سنجش آنها
۳۲	۳-۱-۱-۱- خصوصیات (عوامل) فردی و شرایط خانوادگی
۳۳	۳-۱-۱-۲- نظام ارزشی
۳۵	۳-۱-۲- گرایش جوانان به دین و نحوه سنجش آن
۳۹	۳-۲- مراحل ساخت پرسشنامه
۴۰	۳-۳- جامعه آماری
۴۰	۳-۴- ضوابط انتخاب افراد نمونه
۴۰	۳-۵- انتخاب و آماده سازی پرسشگران
۴۱	۳-۶- روش نمونه گیری
۴۲	۳-۷- حجم نمونه
۴۲	۳-۸- انجام تحقیقات اصلی
۴۲	۳-۹- استخراج پرسشنامه
۴۳	۳-۱۰- تجزیه تحلیل اطلاعات

۴۵	فصل چهارم: نتایج (یافته های) تحقیق
۴۵	۴-۱- خصوصیات و شرایط پاسخگویان
۴۵	۴-۱-۱- عوامل فردی
۴۷	۴-۱-۲- شرایط خانوادگی
۵۰	۴-۲- نظام ارزشی
۵۰	۴-۲-۱- رضایت
۵۰	۴-۲-۱-۱- رضایت از رشته تحصیلی، خوابگاه، شغل و خانواده
۵۱	۴-۲-۱-۲- رضایت از مسئولین
۵۱	۴-۲-۱-۳- رضایت از روحانیون
۵۲	۴-۲-۲- مشارکت سیاسی - اجتماعی
۵۲	۴-۲-۲-۱- تمایل به مشارکت سیاسی
۵۳	۴-۲-۲-۲- تمایل به مشارکت در جنگ
۵۳	۴-۲-۲-۳- شرکت در برنامه های دانشگاه
۵۳	●● نظر در مورد برنامه های دانشگاه
۵۴	۴-۲-۳- گروه مرجع
۵۴	۴-۲-۳-۱- محل مورد علاقه برای ادامه تحصیل
۵۴	۴-۲-۳-۲- محل مورد علاقه برای یک سفر خارجی

- ۵۵ ۴-۲-۳-۳- موسیقی مورد علاقه
- ۵۶ ۴-۲-۴- اوقات فراغت
- ۵۶ ۴-۲-۴-۱- مدت زمان و چگونگی گذران اوقات فراغت
- ۵۷ ۴-۲-۴-۲- مدت زمان مطالعه
- ۵۷ ۴-۲-۴-۳- مدت تماشای تلویزیون
- ۵۷ ۴-۲-۴-۴- میزان استفاده از ماهواره (پاسخگویان/دوستان)
- ۵۷ ۴-۲-۵- نیازها
- ۵۸ ۴-۲-۶- اهداف
- ۶۰ ۴-۲-۷- میزان تحصیل ایده‌آل
- ۶۰ ۴-۲-۸- ملاک انتخاب شغل
- ۶۰ ۴-۲-۹- موارد مصرف پول
- ۶۱ ۴-۲-۱۰- آرزوها
- ۶۲ ۴-۲-۱۱- لزوم جشن /مهریه برای ازدواج
- ۶۲ ۴-۲-۱۲- شرایط لازم برای ازدواج
- ۶۳ ۴-۲-۱۳- همسر ایده‌آل
- ۶۵ ۴-۲-۱۴- شیوه ازدواج
- ۶۵ ۴-۲-۱۵- اسم بچه
- ۶۵ ۴-۳- گرایش جوانان (دانشجو) به دین
- ۶۵ ۴-۳-۱- نتایج سنجش ارزیابی فایده
- ۶۷ ۴-۳-۱-۱- اعتبار بین گویه های ارزیابی فایده
- ۶۸ ۴-۳-۲- نتایج سنجش انتظارفایده
- ۶۸ ۴-۳-۲-۱- اعتبار بین گویه های شاخص انتظارفایده
- ۷۱ ۴-۳-۳- همبستگی بین گویه های شاخص ارزیابی فایده و شاخص انتظارفایده
- ۷۲ ۴-۴- رابطه هریک از متغیرها با گرایش به دین
- ۷۲ ۴-۴-۱- تاثیر عوامل فردی
- ۷۴ ۴-۴-۲- تاثیر شرایط و روابط خانوادگی
- ۷۷ ۴-۵- رابطه هریک از معرفهای نظام ارزشی با گرایش به دین
- ۷۷ ۴-۵-۱- رابطه موارد رضایت دانشجویان با گرایش به دین
- ۷۷ ۴-۵-۱-۱- رابطه رضایت از رشته تحصیلی، خوابگاه و خانواده با گرایش به دین
- ۷۷ ۴-۵-۱-۲- رابطه رضایت از مسئولین با گرایش به دین
- ۷۸ ۴-۵-۱-۳- رابطه رضایت از روحانیون با گرایش به دین
- ۷۹ ۴-۵-۲- مشارکت سیاسی - اجتماعی
- ۷۹ ۴-۵-۲-۱- رابطه تمایل به مشارکت سیاسی با گرایش به دین

- ۷۹ ۲-۵-۴- رابطه تمایل به مشارکت در جنگ باگرایش به دین
- ۷۹ ۳-۲-۵-۴- رابطه شرکت در برنامه های دانشگاه باگرایش به دین
- ۸۰ ۳-۵-۴- رابطه گروه مرجع باگرایش به دین
- ۸۰ ۱-۳-۵-۴- رابطه محل ادامه تحصیل باگرایش به دین
- ۸۰ ۲-۳-۵-۴- رابطه محل مورد علاقه برای یک سفر خارجی باگرایش به دین
- ۸۱ ۳-۳-۵-۴- رابطه موسیقی مورد علاقه باگرایش به دین
- ۸۲ ۴-۵-۴- اوقات فراغت
- ۴-۵-۴-۱- رابطه میزان فراغت، مطالعه، استفاده از برنامه های تلویزیون و ماهواره باگرایش به دین
- ۸۲ ۲-۴-۵-۴- رابطه نوع برنامه تلویزیون، ویدئو و ماهواره باگرایش به دین
- ۸۳ ۵-۵-۴- رابطه اهداف و اولویت اهداف پاسخگو باگرایش به دین
- ۸۵ ۶-۵-۴- رابطه میان موارد مصرف پول با شاخص گرایش به دین
- ۸۶ ۷-۵-۴- رابطه آرزوهای دانشجویان باگرایش به دین
- ۴-۵-۸- رابطه گویه در مورد "لزوم جشن / مهریه برای ازدواج" (گویه ۹۲)
- ۸۶ باگرایش به دین
- ۸۶ ۹-۵-۴- رابطه همسر ایده آل باگرایش به دین
- ۸۸ ۱۰-۵-۴- رابطه شیوه (مطلوب) ازدواج باگرایش به دین
- ۸۹ ۱۱-۵-۴- رابطه اسم (مورد علاقه) بچه باگرایش به دین
- ۹۰ ۶-۴- تحلیل چند متغیری داده ها (رگرسیون چند متغیری)
- ۹۴ ۷-۴- تحلیل مسیر

فصل پنجم: خلاصه و نتیجه گیری ۹۷

- ۹۷ ۱-۵- خلاصه مطالب
- ۹۷ ۱-۱-۵- مسأله تحقیق
- ۹۷ ۲-۱-۵- چارچوب نظری
- ۹۸ ۳-۱-۵- روش تحقیق
- ۹۸ ● سنجش گرایش به دین (متغیر وابسته)
- ۹۸ ● مراحل تحقیق
- ۹۸ ● جامعه آماری
- ۹۸ ● پرسشگران
- ۹۸ ● حجم نمونه
- ۹۹ ۴-۱-۵- نتایج تحقیق
- ۹۹ ۱-۴-۵- سنجش گرایش به دین

- ارزیابی فایده ۹۹
- انتظار فایده ۹۹
- عوامل مؤثر بر گرایش به دین ۹۹
- نظام ارزشی ۹۹
- عوامل فردی و خانوادگی ۱۰۱
- ۵-۲ نتیجه گیری ۱۰۵
- ۵-۲-۱ نتایج نظری ۱۰۵
- ۵-۲-۲ نتایج روشی ۱۰۶
- فهرست منابع ۱۰۷

فهرست تصاویر :

- تصویر ۲-۱: ابعاد ارزش ۴
- تصویر ۲-۲: ساختار نظام ارزشی از نظر شوارتز ۵
- تصویر ۲-۳: نمودار طبقه‌بندی ارزشها از نظر راکیج ۵
- تصویر ۲-۴: دیاگرام طبقه‌بندی ارزشها از نظر اینگلهارت ۶
- تصویر ۲-۵: طبقه‌بندی ارزشها از نظر شوارتز ۶
- تصویر ۲-۶: طبقه‌بندی ارزشها از نظر اسپرانگر ۷
- تصویر ۲-۷: طبقه‌بندی ارزشها از نظر کلینتوک و لیبراند ۷
- تصویر ۲-۸: طبقه‌بندی ارزشها ۸
- تصویر ۲-۹: عوامل مؤثر بر پیدایش ارزشها از نظر رفیع پور ۸
- تصویر ۲-۱۰: عوامل مؤثر بر پیدایش ارزش از نظر شوارتز و هویزمن ۹
- تصویر ۲-۱۱: عوامل پیدایش اولویت‌های ارزشی از نظر اینگلهارت ۹
- تصویر ۲-۱۲: عوامل پیدایش اولویت‌های ارزشی از نظر شوارتز و هویزمن ۱۰
- تصویر ۲-۱۳: مفهوم اولیه پارسونز از انسجام در نظامهای عمل ۱۱
- تصویر ۲-۱۴: کارکرد ارزشها از نظر راکیج ۱۲
- تصویر ۲-۱۵: کارکرد ارزش از نظر ددرو و ونلنگ ۱۳
- تصویر ۲-۱۶: رابطه متقابل اولویت‌های ارزشی و تعهد دینی از نظر شوارتز ۱۳
- تصویر ۲-۱۷: کارکرد ارزشهای اجتماعی و دینی در نتیجه‌گیری هرمنز و اولز ۱۴
- تصویر ۲-۱۸: مکانیسم تغییر ارزشی از نظر پیتر بلا ۱۴
- تصویر ۲-۱۹: علل تغییر ارزشهای جمعی به فردی در ژاپن از نظر اومایا ۱۵
- تصویر ۲-۲۰: علل تغییر ارزشها از سنتی به مدرن و دنیوی شدن از نظر وندر زندن ۱۵
- تصویر ۲-۲۱: ابعاد‌گرایش در دیدگاه سه بعدی ۱۶
- تصویر ۲-۲۲: دیاگرام روابط علی تئوری فیش باین و آیزن ۱۷
- تصویر ۲-۲۳: عوامل مؤثر بر گرایش از نظر پومرانتز ۱۸
- تصویر ۲-۲۴: عوامل مؤثر بر گرایش از نظر بونینگر و همکاران ۱۸
- تصویر ۲-۲۵: عوامل مؤثر بر علائق شخصی ۱۸
- تصویر ۲-۲۶: عوامل مؤثر بر هویت اجتماعی ۱۹
- تصویر ۲-۲۷: عوامل مؤثر بر گرایش و هنجار ذهنی از نظر فیش باین و آیزن ۱۹
- تصویر ۲-۲۸: ابعاد دین از نظر علامه طباطبایی ۲۳
- تصویر ۲-۲۹: ابعاد دین از نظر ترنر ۲۳

- تصویر ۲-۳۰: ابعاد دین از نظر جعفری ۲۴
- تصویر ۲-۳۱: ابعاد دین علامه طباطبایی ۲۴
- تصویر ۲-۳۲: گرایش به دین ۲۵
- تصویر ۲-۳۳: کارکرد دین از نظر دورکیم ۲۵
- تصویر ۲-۳۴: کارکرد دین از نظر توکویل ۲۶
- تصویر ۲-۳۵: کارکرد دین از نظر هرمنز و اولز ۲۶
- تصویر ۲-۳۶: کارکرد دین از نظر وندرزندن و شوارتز ۲۶
- تصویر ۲-۳۷: کارکرد دین از نظر علامه طباطبایی ۲۷
- تصویر ۲-۳۸: عوامل مؤثر بر ارزشهای دینی ۲۸
- تصویر ۲-۳۹: عوامل مؤثر بر مذهبی بودن جوانان ۲۸
- تصویر ۲-۴۰: فرآیند دنیوی شدن از دیدگاه شینر ۲۹
- تصویر ۲-۴۱: علل افول ارزشهای دینی از نظر اینگلهارت ۳۱
- تصویر ۲-۴۲: علل افول ارزشهای دینی از نظر جعفری محمدتقی ۳۱
- تصویر ۳-۱: دیاگرام کلی روابط علی ۳۶
- تصویر ۳-۲: دیاگرام جزئی روابط علی ۳۷
- تصویر ۵-۱: دیاگرام جزئی روابط علی ۱۰۳

فهرست جداول :

- جدول ۳-۱: اسامی پرسشگران و میزان همکاری آنها..... ۴۱
- جدول ۳-۲: مشخصات زمان انجام مصاحبات به دقیقه..... ۴۲
- جدول ۴-۱: رشته تحصیلی دانشجویان (سؤال ۲) $N = ۲۰۹$ ۴۶
- جدول ۴-۲: سال تحصیلی دانشجویان (سؤال ۱) $N = ۲۰۹$ ۴۶
- جدول ۴-۳: فراوانی سابقه سکونت دانشجویان (سؤال ۳۷ و ۳۸) $N = ۲۰۹$ ۴۶
- جدول ۴-۴: شغل اول و دوم پدر (سؤال ۴۱) $N = ۲۰۹$ ۴۷
- جدول ۴-۵: کفاف درآمد پدر (سؤال ۴۲) $N = ۲۰۹$ ۴۸
- جدول ۴-۶: توزیع فراوانی سؤالاتی در مورد درمیان گذاشتن مسائل، مشورت با پدرمادر، مشورت پدرمادر با فرزندان (شاخص مشورت) (سؤالات ۶۷، ۶۸، ۷۱)
- پرسشنامه) $N = ۲۰۹$ ۴۸
- جدول ۴-۷: توزیع نسبی سؤال (۶۹) در مورد درک شدن جوان از سوی والدین و سؤال (۷۰)
- در مورد ارائه راه حل مناسب به جوان $N = ۲۰۹$ ۴۸
- جدول ۴-۸: سؤال در مورد پذیرش نظرات والدین (سؤال ۷۷) $N = ۲۰۹$ ۴۹
- جدول ۴-۹: سؤال در مورد ارضاء احترام (سؤال ۷۲) $N = ۲۰۹$ ۴۹
- جدول ۴-۱۰: سؤال در مورد اختلاف نظر جوان با خانواده (سؤال ۷۳) $N = ۲۰۹$ ۴۹
- جدول ۴-۱۱: فراوانی سؤال در مورد اختلاف نظر مذهبی (سؤال ۷۵) $N = ۲۰۹$ ۴۹
- جدول ۴-۱۲: سؤال در مورد تفاهم پدرومادر (سؤال ۷۸) $N = ۲۰۹$ ۵۰
- جدول ۴-۱۳: میزان رضایت از رشته، خانواده $N = ۲۰۹$ ، خوابگاه $N = ۷۹$ ، شغل $N = ۳۹$
- (سؤالات ۴، ۷۹، ۳۶ و ۱۷)..... ۵۱
- جدول ۴-۱۴: گویه‌های مربوط به شاخص رضایت از مسئولین شامل موارد: توجه مسئولین به جوانها، اعتراض در مقابل تخلف مسئولین، برقراری عدالت و میزان اعتماد به مسئولین (گویه‌های ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰ و ۱۳۲) $N = ۲۰۹$ ۵۱
- جدول ۴-۱۵: همبستگی هریک از گویه‌های شاخص رضایت از مسئولین بایکدیگر شامل موارد: توجه مسئولین به جوانها، اعتراض در مقابل تخلف مسئولین، برقراری عدالت و میزان اعتماد به مسئولین بایکدیگر $N = ۲۰۹$ ۵۲
- جدول ۴-۱۶: گویه‌های شاخص رضایت از روحانیون در مورد وظیفه روحانیون در اداره کشور و صداقت (عمل کردن به آنچه می‌گویند) روحانیون (گویه‌های ۱۳۱ و ۱۳۳) $N = ۲۰۹$ ۵۲
- جدول ۴-۱۷: گویه مربوط به تمایل به مشارکت سیاسی (گویه ۱۳۴) $N = ۲۰۹$ ۵۳

- جدول ۱۸-۴: سؤالاتی در مورد شرکت دوستان و پاسخگو در جنگ (سؤالات ۹۰ و ۹۱) $N = ۲۰۹$ ۵۳
- جدول ۱۹-۴: سؤالات مربوط به نظر در مورد برنامه‌های دانشگاه، برنامه‌ها به همین شکل یا به نحو دیگر (سؤال ۸۷) $N = ۱۲۱$ و اصولاً چنین برنامه‌هایی مفید است یا بی‌فایده (سؤال ۸۸) $N = ۲۰۹$ ۵۴
- جدول ۲۰-۴: سؤال در مورد کشور مورد علاقه برای ادامه تحصیل (سؤال ۷) $N = ۲۰۹$ ۵۵
- جدول ۲۱-۴: کشور مورد علاقه برای مسافرت (سؤال ۶۱) $N = ۲۰۹$ ۵۵
- جدول ۲۲-۴: توزیع نسبی و میانگین گویه مربوط به موسیقی مورد نظر (گویه ۹۵) $N = ۲۰۹$ ۵۶
- جدول ۲۳-۴: چگونگی گذران اوقات فراغت (سؤال ۴۵) $N = ۲۰۹$ ۵۶
- جدول ۲۴-۴: مشکلات دانشجویان (سؤال ۱۸) $N = ۲۰۹$ ۵۸
- جدول ۲۵-۴: فراوانیهای اهداف جوانها و پاسخگویان (سؤالات ۲۰ و ۲۲) $N = ۲۰۹$ ۵۹
- جدول ۲۶-۴: تحصیل ایده‌آل (سؤال ۹) $N = ۲۰۹$ ۶۰
- جدول ۲۷-۴: سؤال مربوط به ملاک انتخاب شغل (سؤال ۱۲) $N = ۲۰۹$ ۶۰
- جدول ۲۸-۴: سؤال در مورد مصرف یک و ده میلیون تومان پول (سؤالات ۶۳ و ۶۴) $N = ۲۰۹$... ۶۱
- جدول ۲۹-۴: فراوانی آرزوهای پاسخگویان (سؤال ۶۲) $N = ۲۰۹$ ۶۲
- جدول ۳۰-۴: توزیع نسبی و میانگین گویه مربوط به "لزوم جشن / مهریه برای ازدواج" (گویه ۹۲) $N = ۲۰۹$ ۶۲
- جدول ۳۱-۴: سؤال مربوط به شرایط لازم برای ازدواج (سؤال ۲۸) $N = ۲۰۹$ ۶۳
- جدول ۳۲-۴: خصوصیات همسر ایده‌آل (سؤال ۳۰) $N = ۲۰۹$ ۶۴
- جدول ۳۳-۴: شیوه مطلوب برای ازدواج (سؤال ۲۹) $N = ۲۰۹$ ۶۵
- جدول ۳۴-۴: انتخاب اسم بچه (سؤالات ۳۳، ۳۴) $N = ۲۰۹$ ۶۵
- جدول ۳۵-۴: توزیع نسبی ارزیابی فایده پاسخگویان از دین براساس گویه‌های برش قطبین که در آنها نمره طیف از ۱ تا ۵ و از سمت چپ به راست مرتب شده است، میانگین شاخص = $۳/۶۸۸$ ($N = ۲۰۹$) ۶۶
- جدول ۳۶-۴: همبستگی پیرسون بین گویه‌های شاخص ارزیابی فایده ($N = ۲۰۹$) ۶۷
- جدول ۳۷-۴: توزیع نسبی انتظار فایده پاسخگویان از دین براساس طیف برش قطبین که در آنها نمره طیف از ۱ تا ۵ و از سمت چپ به راست مرتب شده است، میانگین شاخص = $۳/۶۲۹$ ($N = ۲۰۹$) ۶۹
- جدول ۳۸-۴: همبستگی پیرسون بین گویه‌های شاخص انتظار فایده ($N = ۲۰۹$) ۷۰
- جدول ۳۹-۴: همبستگی بین گویه‌های شاخص‌های ارزیابی فایده و انتظار فایده ($N = ۲۰۹$) ۷۱
- جدول ۴۰-۴: رابطه رشته تحصیلی با گرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۷۳
- جدول ۴۱-۴: رابطه هریک از عوامل فردی با گرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۷۴

- جدول ۴-۴۲: رابطه هریک از متغیرهای تحصیل والدین، بیشترین درس، شغل پدر و وضعیت اقتصادی خانواده باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۷۵
- جدول ۴-۴۳: همبستگی موارد؛ درمیان گذاشتن مسائل، مشورت با پدر و مادر، مشورت پدر و مادر با فرزندان (سوالات ۶۷، ۶۸ و ۷۱) با یکدیگر $N = ۲۰۹$ ۷۵
- جدول ۴-۴۴: رابطه هریک از متغیرهای روابط خانوادگی باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۷۶
- جدول ۴-۴۵: رابطه رضایت از خوابگاه باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۷۷
- جدول ۴-۴۶: رابطه رضایت از مسئولین باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۷۸
- جدول ۴-۴۷: رابطه رضایت از روحانیون باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۷۸
- جدول ۴-۴۸: رابطه تمایل به مشارکت سیاسی باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۷۹
- جدول ۴-۴۹: رابطه تمایل به شرکت در جنگ باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۷۹
- جدول ۴-۵۰: رابطه شرکت یا عدم شرکت در برنامه های دانشگاه باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۰
- جدول ۴-۵۱: رابطه ادامه تحصیل در داخل یا خارج از کشور (سؤال ۶) با گرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۰
- جدول ۴-۵۲: رابطه کشورهای مورد انتخاب برای مسافرت خارج از کشور (با معنی داری قابل قبول) باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۱
- جدول ۴-۵۳: رابطه موسیقی مورد نظر (گویه ۹۵) باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۱
- جدول ۴-۵۴: رابطه مدت زمان فراغت، مطالعه، ماهواره، ماهواره دوستان با گرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۲
- جدول ۴-۵۵: رابطه اهداف پاسخگو باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۳
- جدول ۴-۵۶: همبستگی اولویت اهداف پاسخگو باگرایش به دین دانشجویان $N = ۲۰۹$ ۸۴
- جدول ۴-۵۷: رابطه موارد مصرف پول با شاخص گرایش به دین (محاسبه ارزش t) $N = ۲۰۹$ ۸۵
- جدول ۴-۵۸: رابطه آرزوها با شاخص گرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۶
- جدول ۴-۵۹: رابطه گویه در مورد لزوم جشن/مهریه (گویه ۹۲) باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۶
- جدول ۴-۶۰: رابطه همسر ایده آل با شاخص گرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۷
- جدول ۴-۶۱: رابطه اولویت همسر ایده آل باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۸
- جدول ۴-۶۲: رابطه شیوه ازدواج باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۹
- جدول ۴-۶۳: رابطه اسم بچه باگرایش به دین $N = ۲۰۹$ ۸۹
- جدول ۵-۱: محاسبه روایی شاخص های ارزیابی فایده و انتظار فایده ۹۹

● پیشگفتار

بنام آنکه جان را فکرت آموخت
ز فضلش هر دو عالم گشت روشن
چراغ جان بنور دل برافروخت
ز فیضش خاک آدم گشت گلشن

(شیخ محمود شبستری)

حمد خدای را بر آنچه نعمت بخشیده، از عموم نعمتهایی که خلق فرموده. نعمتهای فراوانی که به انسانها اعطا فرموده و تمام منت‌ها و نعمتهایی که پیاپی فرو فرستاده، (که) تعداد آن از حوصله احصاء و شماره کردن بیرون است، و دامنه آن تا ابد از ادراک هوش فراختر.

(از خطبه حضرت زهرا (س) نقل از، قزوینی، ۱۳۶۵: ص ۳۳۶)

یکی از این منت‌ها درک محضر اساتیدی عالم و دلسوز و متقی است. چنانچه حضرت رسول اکرم (ص) در ذیل آیه ۱۱ از سوره المجادله (... خدا مقام اهل ایمان و دانشمندان عالم را (در دو جهان) رفیع می گرداند و خدا بهر چه کنید آگاهست. (قرآن مجید، ترجمه الهی قمشه‌ای)) فرمودند: نگاه کردن به صورت عالم عبادت است. و حضرت علی (ع) فرمود: بزرگداشت عالم عین بزرگداشت پروردگار است. (حکیمی، ۱۴۰۰ هـ - ق، ص: ۲۷۱)

به لطف خداوند مئان اینجانب نیز سالها از محضر چنین اساتیدی سود جسته و در مباحث علمی و امور مربوط به تجارب زندگی بهره‌مند گشته‌ام. امید که خداوند رحمان نیت و عمل خیر این فرزندگان را پاداش نیکو عنایت فرماید. انشاء...

ابتدا مراتب تشکر خالصانه خود را نسبت به استاد ارجمندم جناب آقای دکتر سید محمد سید میرزایی مدیر محترم گروه جامعه شناسی ابراز می‌دارم که با محبت و دلسوزی تمام پی‌گیر مسائل و مشکلات دانشجویان بوده و به حق از هیچ مساعدت و بذل توجهی در این زمینه فروگذار نکرده‌اند، اینجانب نیز همواره مورد لطف و عنایات ایشان بوده و در اتمام این کار تحقیقی نیز از راهنمایی و ارشاداتشان بهره‌مند بوده‌ام. انشاء... خداوند بر توفیقاتشان بیفزاید.

از استاد بزرگوار آقای دکتر فرامرز رفیع پور بسیار سپاسگزارم که در این پایان نامه در سمت استاد راهنما قبول زحمت فرمودند، و نه تنها کمبودها و ناتوانی‌هایم را با سعه صدر و رویی گشاده پذیرا گشتند، که در مقاطع مختلف این کار پرفراز و نشیب همواره از هدایت و راهنمایی و حمایت و دلگرمی‌هایشان بهره‌مندم ساخته‌اند.

تشکر و سپاس از آقای دکتر محمدصادق مهدوی که با خوان گسترده پر از لطفشان همواره پاسخگوی نیازهای دانشجویان دانشگاه و همچنین گروه (جامعه شناسی) بوده‌اند. اینجانب نیز بسیار مورد لطف و عنایات ایشان قرار داشته‌ام، چه از نظر علمی که زحمت مشاوره این پایان‌نامه را علیرغم مسئولیت‌های بسیار تقبل فرمودند و در طول انجام این کار از راهنمایی‌هایشان بهره‌مند بوده‌ام، و چه از نظر اجازه استفاده از امکانات فنی مربوط به ایشان که بخصوص در این کار بدلیل دقت و حساسیت موضوع و همچنین گستردگی آن بسیار لازم می‌نمود، که اگر چنین نبود قطعاً کار در کیفیتی پایینتر ارائه می‌گردید.

برای این عزیزان آرزوی خیر و برکت روزافزون داشته، امیدوارم بتوانم در آینده نیز توفیق شاگردی ایشان را داشته باشم تا در کنار آموزش و یادگیری‌های بیشتر، قدری از الطاف بیدریغشان را پاسخگو باشم. همچنین تشکر می‌کنم از آقای دکتر مسعود چلبی که در تمام طول تحصیل از جهات علمی و اخلاقی از محضرشان بهره‌مند بوده‌ام، و در طول انجام این کار نیز، در هر زمان ممکن (حتی بدون وقت قبلی) با لطف و گشاده‌رویی پاسخگوی سئوالاتم بوده‌اند و بدینوسیله مرا مدیون خویش ساخته‌اند. از دیگر اساتید محترم گروه جامعه‌شناسی، آقای دکتر ابراهیم فیوضات، سرکار خانم فریده ممتاز و سرکار خانم شهشهانی که همواره مورد لطفشان بوده‌ام نیز سپاسگزارم، امید که روزی بتوانم جبران محبت‌هایشان را بنمایم. "من لم یشکرالمخوق لم یشکر الخالق".

همچنین از یکایک دوستانی که در انجام این کار مرا یاری نمودند نهایت تشکر را دارم. از جمله این عزیزان، آقای امیر اکبری قمصری، که در طول انجام کار با کمک‌های فکری و نیز تجربیاتشان در همه زمینه‌ها و نیز در زمینه برنامه‌های کامپیوتری بیدریغ مرا یاری دادند. آقای رضا عبدالرسولی که بعنوان کارورزی دوره کارشناسی (تحت نظارت آقای دکتر رفیع پور) با اینجانب همکاری داشتند و تلاش بسیاری را در طول انجام کار وقت‌گیر و پرحمت پرسشگری و استخراج و تصحیح اطلاعات متحمل شده و صبورانه کار را تا انتها به پایان رساندند. خانمها فاطمه جواهری و نوین تولایی که در انجام ترجمه بعضی از متون و همفکریهای دیگر در متن کار یاریم داده‌اند. آقای داوود پرچمی و خانم‌ها مژگان وفادار و افسر رزازی فر که در مقاطع مختلف از همفکری‌هایشان بهره‌مند بوده‌ام. دوستانی که بطور افتخاری در امر پرسشگری شرکت داشتند که حضور و تلاش بموقع هریک از ایشان تاثیر بسزایی در تسریع انجام این قسمت از کار داشته‌است. اسامی و میزان همکاری این دوستان در جدول ۱-۳ آمده‌است. خانم تنها که در بخشی از کار تایپ مطالب (عمدتاً فصل اول و دیاگرام تحلیل مسیر) زحمت زیادی را متحمل شدند. از مسئولین دانشکده‌های پزشکی، علوم، اقتصاد و علوم سیاسی، برق و کامپیوتر، معماری و گروه‌های زبان فرانسه، آلمانی و انگلیسی از دانشکده ادبیات و علوم انسانی که امکان نمونه‌گیری و انجام مصاحبات را فراهم ساختند، و همچنین اساتیدی که وقت ارزشمند کلاس‌هایشان را جهت انجام این امور در اختیارم گذاردند نیز کمال تشکر را دارم.

از مسئولین اتاق زیراکس، آقایان نظری و رضائی و همچنین مسئول مراقبت از دانشکده، آقای صفری که همواره با روی گشاده‌پذیری مراجعات مکرر ما بوده‌اند صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم. بالاخره باید از خانواده (همسر و فرزندان و نیز مادر و پدرم) تشکر و سپاس داشته باشم که همواره مشوقم بوده‌اند و نه تنها کاستی‌هایم را در طول این مدت پذیرا گشتند، بلکه از هیچ‌گونه کمک و یاری فکری و عملی و نیز قبول مسئولیت‌هایم دریغ ننمودند. از ایشان به نهایت سپاسگزارم. در پایان امیدوارم این کار کوچک که تلاش و زمان عده‌ای را در به ثمر رسیدن بخود اختصاص داده‌است، گامی هرچند کوتاه در مسیر پیشرفت تجربه علمی برداشته باشد.

خدایا مرا ترسان خود بگردان، گویا ترا می‌بینم و
خوشبختم گردان به تقوای خویش و
برایم خیر مقدر و برکت مقرر فرما.